

Sprawozdanie

komisyi administracyjnej o wniosku posła Lasockiego w sprawie zmiany trzeciego ustępu §. 64. ustawy gminnej.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą Sejmu z dnia 27. Września 1884 przekazano komisji administracyjnej wniosek posła Lasockiego o polecenie Wydziałowi krajowemu, by na najbliższej sesji przedłożył Sejmowi projekt noweli, uchylającej dotychczasowe brzmienie ustępu 3. §. 64 ust. gminnej, zapewniającej natomiast orzeczeniom władz autonomicznych, dotyczącym mianowicie pretensyi gminy do wójta i członków zwierzchności gminnej, wykonanie w drodze administracyjnej.

Według §. 64. ust. gm., czyniącego odpowiedzialnym naczelnika gminy za swoje czynności, są władze autonomiczne powołane do orzekania o odpowiedzialności naczelnika gminy, pretensye zaś gminy do wynagrodzenia szkód, pochodzące z odpowiedzialności, mają być poszukiwane zwykłą drogą prawa.

Nie da się zaprzeczyć, że w obec proceduru sądowego, zaniecha często gmina dochodzeń o poszkodowanie lub zwrot uronionej kwoty.

Nie jest także wykluczony wypadek rezolucyj sądowych, sprzecznych z orzeczeniami władz autonomicznych, które prowadzi do najfałszywszego w obec gminy stanowiska władz autonomicznych, tudzież naraża i podkopuje powagę tychże.

Proponowana atoli zmiana wkracza w przepisy kod. cywilnego, wedle którego w myśl §. 1338 pretensyi o odszkodowanie poszukiwać należy w zwykłej drodze prawa.

Powstaje przeto wątpliwość kompetencyi, lecz pominąwszy takową, nasuwa się konieczna potrzeba zastanowienia się w tak donośnej sprawie, czy utylitarne względy mogą przeważać szalę na stronę poruszanej zmiany.

Otóż zdaniem komisji poświęcanoby rzecz samą, gdyż procesa takie mogą być często nader zawile, w obec czego prędsza możliwość wyniku procesowego w drodze administracyjnej

nie powinna górować nad orzeczeniem, opartem na dowodowym sądowym postępowaniu, aczkolwiek kosztowniejszem i przewlekać się dającym.

Że zaś orzeczenia w tych prywatno-spornych sprawach, wydane bez ścisłego dowodu, wywołałyby równie niekorzystne zdania o władzach autonomicznych, może nawet niekorzystniejsze aniżeli w razie sprzecznych z ich decyzjami orzeczeń sądowych, jest więcej jak pewnem.

Gdy nadto w myśl artykułu 15. ustawy zasadniczej z 21. Grudnia 1867 (Nr. 144 Dz. u. p.) zwykła droga prawa w tych sporach niewątpliwie prywatnej natury nawet w razie orzekania o takowych na drodze administracyjnej nie byłaby wykluczoną, wnosi komisya administracyjna:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad wnioskiem posła Lasockiego o zmianę trzeciego ustępu §. 64. ustawy gminnej przechodzi się do porządku dziennego.

We Lwowie dnia 21. Października 1884.

Przewodniczący:

E. Czerkowski.

Sprawozdawca:

Gorecki.